

El temps del Quixot

PRESENTACIÓ

En el marc del IV centenari de la publicació de la primera part de *Don Quijote* de Miguel de Cervantes, el Departament d'Història Moderna de la Universitat de Barcelona s'ha sumat als nombrosos actes acadèmics que es celebren amb motiu d'aquesta efemèride, amb uns actes que ara troben la seva materialització escrita en les pàgines de *Pedralbes*. El seu propòsit és el de prosseguir en l'anàlisi de la vessant històrica de l'obra, una vessant tan reveladora del moment en que va ser concebuda i publicada. Si la força evocadora de les figures literàries és sempre un estimul per estudiar-ne el rerafons històric, la significació de l'època de Cervantes fa que aquesta anàlisi resulti particularment fructífera: els historiadors de la política, la societat, l'economia i la cultura continuen trobant a les pàgines del llibre una font cabalosa per a les seves reflexions.

Els dies 18 i 19 d'abril de 2005 es va desenvolupar un cicle de conferències a càrrec dels Professors Alfredo Alvar Ezquerria, Jerónimo López-Salazar i Ofelia Rey Castelao, el text de les quals es publica aquí. S'hi afegeix un article de Luis R. Corteguera, de tema també quixotesc. Seguidament, el dia 21 va tenir lloc una taula rodona per comentar i avaluar les aportacions del article de Pierre Vilar "El tiempo del Quijote", clàssic entre els clàssics a la historiografia, en la que hi van participar Agustí Alcoberro, Jaume Dantí, Xavier Gil i Eva Serra. Com és ben sabut, l'article va ser publicat inicialment en francès a la revista *Europe* el 1956 i traduït al castellà per Emili Giralte dins el recull de treballs *Crecimiento y desarrollo* (Ariel), el qual, en la seva primera edició el 1964 y reedició el 1974, va assolir una àmplia difusió. La inclusió de l'article en el volum *La decadencia económica de los imperios* (Alianza, 1973; 5ª ed., 1985) va contribuir igualment a fer-lo tan conegut. Traspasat Pierre Vilar el 2003, ha semblat oportú incorporar el seu record a aquesta commemoració mitjançant una nova discussió sobre el seu gran article. Pierre Vilar, però, va escriure un altre article sobre la figura de l'*hidalgo* manxego: "Don Quixotte et l'Espagne de 1600. Les fondements historiques d'un irréalisme", *Beiträge zur Romanischen Philologie*, Berlín, 1967. A diferència del primer, ha romàs poc conegut al llarg dels anys. La nostra Revista aprofita l'oportunitat present per

publicar-lo novament, sense cap modificació, amb propòsit de facilitar-ne l'oportuna difusió entre historiadors i estudiosos de la Literatura que en el seu moment no va arribar a tenir.

En mostra de reconeixement, tant el cicle de conferències i la taula rodona de l'abril d'enguany com el present dossier porten com a títol comú "El temps del Quixot". Corresponentment, el dossier s'obre amb l'article de Pierre Vilar.